

รวมพลังฟื้นฟูคลองเปรมประชากร

สภาพบ้านลูกคลองเปรมฯ

รัฐบาลเดินหน้าฟื้นฟูคลองเปรมประชากรทั้งระบบ จากกรุงเทพฯ-บางปะอิน ใช้งบ 4,448 ล้านบาท ตามแผนงานหลักระยะเร่งด่วน

ปี 2562-2565 โดยให้ ททท.-กรมโยธา-กรมชลประทาน สร้างเขื่อนระบายน้ำและขุดลอกคลอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม บำบัดน้ำเสีย รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อรถ-ราง-เรือ ขณะที่ พอช.จัดทำแผนงานพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตรองรับประชาชนที่รุกไล่คลองเปรมฯ ตามโครงการบ้านมั่นคง 33 ชุมชน 6 หมู่บ้าน รวม 6,386 ครัวเรือน จากเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลในปี 2554 สาเหตุหนึ่งมาจากการระบายน้ำในคลองสายหลักในกรุงเทพฯ ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีบ้านเรือนปลูกสร้างรุกล้ำลำคลองจำนวนมาก ทำให้ลำคลองคับแคบ ดินเขิน รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะ มีพลเอกประวัตร วงษ์สุวรรณ เป็นประธาน เริ่มดำเนินการในคลองลาดพร้าวเป็นแห่งแรกในปี 2559 โดยให้กรุงเทพมหานครรับผิดชอบก่อสร้างเขื่อนระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม ให้สถาบันพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (องค์การมหาชน) จัดทำแผนงานรองรับที่อยู่อาศัยของประชาชนที่สร้างบ้านเรือนรุกล้ำคลอง ขณะนี้อยู่ในระหว่างการค้าเนินการ

ล่าสุดเมื่อต้นเดือนเมษายนที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียในคลองเปรมประชากรทั้งระบบ ความยาวทั้งหมด 50.8 กิโลเมตร เนื่องจากคลองเปรมฯ เป็นลำคลองที่รับน้ำมาจากทางตอนเหนือของกรุงเทพฯ จากอยุธยา-ปทุมธานี-ลงมาถึงกรุงเทพฯ จึงหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ 50.8 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 12 เมตร

โดยมีพระราชประสงค์เพื่อย่นระยะทางระหว่างกรุงเทพฯ กับกรุงเก่า (อยุธยา) เนื่องจาก

ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ร่วมชี้แจงสร้างความเข้าใจการพัฒนาคลองเปรมฯ ที่วัดสีกัน ดอนเมือง

เส้นทางแม่น้ำเจ้าพระยาเดิมเป็นทางน้ำอ้อมวกเวียนใช้เวลาเดินทางนาน และเพื่อขยายพื้นที่การทำนาริมสองฝั่งคลอง เพราะเดิมพื้นที่แถบนี้เป็นป่ารกเต็มไปด้วยโขลงช้างป่า ไม่มีใครไปบุกเบิกถากถาง เพราะไม่มีคลองน้ำ เมื่อขุดคลองขึ้นมาแล้ว ประชาชนจะได้มีความสะดวกสบาย ทั้งด้านการทำมาค้าขายและการสัญจรไปมา จึงโปรดเกล้าฯ จ้างแรงงานจีนมาขุด ใช้เวลาขุด 16 เดือน ใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 2,544 ชั่ง 2 ตำลึง (ประมาณ 203,520 บาท) และพระราชทานนามว่า **“คลองสวัสดิ์เปรมประชากร”**

ปัจจุบันคลองเปรมประชากรมีสภาพต้นเขิน น้ำในคลองมีสีดำ เน่าเสีย มีบ้านเรือนปลูกสร้างรุกล้ำลำคลองจำนวนมาก ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำ อีกทั้งยังมีการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในคลอง จากข้อมูลของกรุงเทพมหานคร ระบุว่า ปัจจุบันมีชุมชนที่รุกไล่คลองเปรมฯ ซึ่งเป็นที่ดินราชพัสดุ จำนวน 33 ชุมชน อยู่ในเขตจตุจักร

หลักสี่ และดอนเมือง และอีก 6 หมู่บ้านในเขตจ.ปทุมธานี รวมทั้งหมด 6,386 ครัวเรือน

กรมเห็นชอบฟื้นฟูคลองเปรมฯ ทั้งระบบใช้งบ 4,448 ล้านบาท

หลังจากที่รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เห็นหน้าจัดระเบียบและฟื้นฟูคลองลาดพร้าวไปแล้วตั้งแต่ปี 2559 ขณะนี้อยู่ในระหว่างการค้าเนินการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในคลองลาดพร้าว ระยะทางทั้ง 2 ฝั่งประมาณ 45 กิโลเมตร จากพื้นที่ริมคลองในเขตวังทองหลางไปถึงประตูระบายน้ำคลองสองสายใต้ เขตสายไหม กรุงเทพฯ ดำเนินการโดย ททท. รวมทั้งการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว จำนวน 50 ชุมชน รวม 7,069 ครัวเรือน ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (องค์การมหาชน) นั้น

ล่าสุดในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 เมษายนที่ผ่านมา ที่ประชุม ครม.ได้รับทราบแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการ

แผนการดำเนินการ 9 ปี (พ.ศ.2562-2570) และเห็นชอบแผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากรทั้งระบบ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแผนงานหลักระยะเร่งด่วน ปี 2562-2565 จำนวน 4 โครงการ วงเงิน 4,448 ล้านบาท ดังนี้

1.ททท.ดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนจากถนนเทศบาลสงเคราะห์-สุดเขต ททท. ซึ่งได้รับ

ความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) แล้ว ในวงเงิน 3,443 ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนรัฐบาลในสัดส่วนร้อยละ 50 เป็นเงิน 1,721.50 ล้านบาท และใช้เงินรายได้ของ ททท. สมทบร้อยละ 50 เป็นเงิน 1,721.50 ล้านบาท 2.กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนคลองเปรมประชากรจากคลองบ้านใหม่-คลองรังสิตประยูรศักดิ์ วงเงิน 980 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจและออกแบบการก่อสร้าง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม 2562

3. กรมชลประทานดำเนินการขุดลอกคลองเปรมประชากรในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จากคลองรังสิตประยูรศักดิ์-คลองเชียงรากน้อย ระยะทาง 15.3 กิโลเมตร วงเงิน 16 ล้านบาท และขุดลอกคลองเปรมประชากรในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากคลองเชียงรากน้อย-สถานีสูบน้ำเปรมเหนือบางปะอิน ระยะทาง 8.1 กิโลเมตร วงเงิน 9 ล้านบาท ดำเนินการในบึงประมาณ พ.ศ. 2562

ทั้งนี้การก่อสร้างเขื่อนระบายน้ำในคลองเปรมฯ ตามแผนงานของ ททท.จะมีความยาวประมาณ 17 กิโลเมตร เริ่มจากพื้นที่ริมคลองเปรมฯ เขตจตุจักร-หลักสี่-ดอนเมือง-ปทุมธานี ขนาดความกว้างเท่ากับคลองลาดพร้าว คือ 38 เมตร โดยจะเริ่มสร้างเขื่อนฯ นำร่องภายใน 1-2 เดือนนี้ เริ่มจากคลองบ้านใหม่ถึงสะพานข้ามคลองบริเวณหมู่บ้านแกรนด์คานัล ระยะทางตามแนวเขื่อนทั้งสองฝั่งรวม 460 เมตร

เปิดแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมฯ

แผนแม่บทดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทั้งชุมชนและเมือง เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการออกแบบวางผังพื้นที่ริมคลองให้องค์ประกอบต่างๆ มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ การพัฒนาที่อยู่อาศัย การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบสาธารณูปโภคและผังเมือง การปรับปรุงภูมิทัศน์ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชุมชน แผนพัฒนาจุดเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะ ล้อ-ราง-เรือ-ทางจักรยาน และแผนพัฒนาการท่องเที่ยววิชุมชน ฯลฯ

ส่วนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชนริมคลอง จะต้องรื้อย้ายบ้านเรือนที่รุกล้ำคลองเปรมฯ และวางผังเพื่อจัดระเบียบที่อยู่อาศัยใหม่ โดยดำเนินการตามโครงการบ้านมั่นคงของสถาบันพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (องค์การมหาชน) เช่นเดียวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยรองรับประชาชนในคลองลาดพร้าว พร้อมระบบสาธารณูปโภคต่างๆ

เช่น มีระบบการจัดการน้ำเสียในครัวเรือน การจัดการขยะ มีศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ ศูนย์ฝึกอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้ ลานกีฬา ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนมีสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้พื้นที่ที่ดำเนินการในคลองเปรมประชากร จากคลองผดุงกรุงเกษม (กรุงเทพฯ) ถึงแม่น้ำเจ้าพระยา (จ.พระนครศรีอยุธยา) ความยาวทั้งหมด 50.8 กิโลเมตร อยู่ในพื้นที่ กรุงเทพฯ ความยาว 22.8 กิโลเมตร ในพื้นที่ จ.ปทุมธานี ความยาว 20 กิโลเมตร และพื้นที่ จ.พระนครศรีอยุธยา ความยาว 8 กิโลเมตร ระยะเวลาดำเนินการ 9 ปี (พ.ศ. 2562-2570)

อย่างไรก็ตาม นอกจากการสร้างเขื่อนระบายน้ำในคลองเปรมฯ ดังกล่าวแล้ว กรุงเทพมหานคร ยังมีโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองเปรมประชากร จะดำเนินการในบึงประมาณ 2562-2566 วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 10,000 ล้านบาท เป็นการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพพระบรมบายน้ำในพื้นที่เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตจตุจักร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 109 ตารางกิโลเมตร เมื่อโครงการแล้วเสร็จจะช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ รวมถึงยังช่วยรับน้ำฝนที่ระบายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพื้นที่ข้างเคียง คือ นนทบุรี และปทุมธานี และสามารถสูบน้ำกลับเพื่อเอิจากน้ำเสียในคลองเปรมประชากรได้อีกด้วย

พอช.พร้อมสนับสนุนสร้างบ้านมั่นคง 6,386 ครัวเรือน

นายไมตรี อินทุสุต ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาอสังกรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ ‘พอช.’ กล่าวว่า การพัฒนาคลองเปรมประชากรเป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมในกรุงเทพฯ เนื่องจากคลองเปรมฯ เป็นลำคลองสายหลักที่ช่วยระบายน้ำทางตอนเหนือของกรุงเทพฯ แต่ปัจจุบันมีการก่อสร้างบ้านเรือนกีดขวางทางเดินน้ำจำนวนมาก ทำให้น้ำในคลองไหลไม่สะดวกทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและน้ำเน่าเสีย รัฐบาลจึงมีแผนงานแก้ไขปัญหา โดยการสร้างเขื่อนระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม ขุดลอกคลองให้น้ำไหลได้สะดวก และพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองให้มีความมั่นคง บ้านเรือนมีความสวยงาม ลำคลองมีความสะอาด ลูกหลานจะได้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง เหมือนกับโครงการพัฒนาในคลองลาดพร้าวที่สถาบันพัฒนาอสังกรชุมชนฯ กำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้

นายธนัย นฤพพงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง พอช. กล่าวว่า ในช่วง 1-2 เดือนที่ผ่านมา พอช.และหน่วยงานต่างๆ เช่น ททท. สำนักงานเขต กรมธนารักษ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ทหารและตำรวจ ฯลฯ ได้จัดเวทีในพื้นที่ชุมชนริมคลองเปรมฯ เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจกับประชาชนเรื่องการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งจากการลงพื้นที่ชี้แจงโครงการพบว่ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเข้าใจและต้องการเข้าร่วมโครงการ เพราะชาวบ้านยังสามารถอยู่อาศัยในชุมชนเดิมได้ แต่จะต้องรื้อบ้านเพื่อปรับผังชุมชนใหม่ ทำให้ไม่เกิดผลกระทบเรื่องการเดินทางไปทำงานหรือไปโรงเรียนของลูกหลาน

ส่วนแผนงานการรื้อรื้อบที่อยูอาศัยของประชาชนริมคลองเปรมฯ นั้น นายธนัยกล่าวว่า มีชุมชนริมคลองเปรมฯ จำนวน 33 ชุมชน อยู่ในเขตจตุจักร หลักสี่ และดอนเมือง และอีก 6 หมู่บ้าน

อยู่ในเขต จ.ปทุมธานี รวมทั้งหมด 6,386 ครัวเรือน ซึ่งชุมชนเหล่านี้สามารถอยู่อาศัยในที่ดินเดิมได้ทั้งหมด แต่จะต้องรื้อบ้านออกจากพื้นที่ริมคลองและแนวก่อสร้างเขื่อนฯ เพื่อปรับผังชุมชนแล้วก่อสร้างบ้านใหม่ทั้งหมด เพื่อให้ทุกครอบครัวอยู่ในชุมชนเดิมได้ โดยได้รับสิทธิในที่ดินเท่ากันทุกครัวเรือน เบื้องต้นขนาดบ้านและแบบบ้านจะมีทั้งบ้านชั้นเดียวและสองชั้น ขนาด 4x7 และ 5x6 ตารางเมตร ตามขนาดพื้นที่ของชุมชน

“ส่วนงบประมาณที่สถาบันพัฒนาอสังกรชุมชนฯ จะสนับสนุนการก่อสร้างบ้านใหม่จะเหมือนกับที่ดำเนินการในชุมชนริมคลองลาดพร้าวและคลองบางซื่อ โดยแบ่งเป็น 1.การปรับปรุงสาธารณูปโภคอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ เป็นต้น รวมครัวเรือนละ 147,000 บาท 2.งบสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย วงเงินครัวเรือนละไม่เกิน 360,000 บาท ผ่อนชำระ 15 ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ 4%” นายธนัยแจงรายละเอียดการสนับสนุนของ พอช.

ทั้งนี้ภายในเดือนเมษายนนี้ พอช.และกรมสง

บ้านและเขื่อนระบายน้ำในคลองลาดพร้าวสร้างเสร็จแล้วที่ชุมชนในเขตสายไหม

เสริมสหกรณ์จะสนับสนุนให้ชุมชนที่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อเป็นทุนในการสร้างบ้าน และจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เคหสถาน เพื่อให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อบริหารโครงการ รวมทั้งเช่าที่ดินจากกรมธนารักษ์ เปลี่ยนสถานะจากชุมชนบุกรุกที่ดินริมคลองเป็นเช่าที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ในอัตราผ่อนปรน 1.50-3 บาท/เดือน/ตารางวา ระยะเวลาเช่าช่วงแรก 30 ปี) และคาดว่าชุมชนที่มีความพร้อมจะสามารถเริ่มรื้อย้ายและสร้างบ้านใหม่ภายในเดือนกันยายน-ตุลาคมนี้

ส่วนความคืบหน้าโครงการบ้านมั่นคงใน

9 ขั้นตอนสร้างบ้านมั่นคงริมคลอง สร้างอนาคตใหม่ให้ลูกหลาน

 โครงการบ้านมั่นคงของสถาบันพัฒนาอสังกรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ ‘พอช.’ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2546 ปัจจุบันดำเนินการไปแล้วทั้งในเมืองและชนบททั่วประเทศ รวม 328 เมือง 72 จังหวัด ทำให้ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงจำนวน 106,901 ครัวเรือน ส่วนโครงการบ้านมั่นคงริมคลองที่กำลังดำเนินการในคลองลาดพร้าวและกำลังจะเริ่มในคลองเปรมประชากร มีกระบวนการและขั้นตอนเหมือนกัน โดยมีแนวทางการทำงานที่สำคัญ คือ ให้ประชาชนที่เดือดร้อนรวมกลุ่มกันแก้ไขปัญหา โดยการจัดตั้งสหกรณ์เคหสถานขึ้นมาบริหารจัดการโครงการ ส่วน พอช.และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทในการเป็นฝ่ายสนับสนุน มีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้ 1.สร้างความเข้าใจโครงการ โดยการชี้แจงสร้างความเข้าใจกับชาวชุมชน มีการรวมการชุมชน เจ้าหน้าที่ พอช. เจ้าหน้าที่ชุดมวลชนสัมพันธ์ ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่เขต กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมธนารักษ์ ฯลฯ ร่วมกันจัดประชุมชี้แจงเป็นกลุ่ม หรือใช้วีดิทัศน์คุยอย่างใกล้ชิด 2.ร่วมกันสำรวจข้อมูล รับรองข้อมูลพิจารณาสิทธิ เพื่อให้ได้ข้อมูลครัวเรือนผู้อยู่อาศัย ขนาดพื้นที่ของชุมชน และความต้องการที่อยู่อาศัย เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการสร้างบ้านและออกแบบผังชุมชน หลังจากนั้นจะมีการพิจารณาสิทธิและรับรองสิทธิ เพื่อให้ชาวชุมชนได้ช่วยกันยืนยันว่า เจ้าของบ้านหลังนี้มีส่วนและอาศัยอยู่จริง เพื่อไม่ให้มีการสวมสิทธิ์ 3.ตั้งกลุ่มออมทรัพย์-จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เคหสถาน เพื่อให้ชาวชุมชนได้ร่วมกันออมเงินเพื่อเป็นกองทุนสำหรับก่อสร้างบ้าน บางชุมชนกำหนดเงินออมขั้นต่ำ 100 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน บางชุมชนอาจมากกว่า เช่น 500 บาท แล้วแต่ข้อตกลงของแต่ละชุมชน หากครัวเรือนใดมีเงินออมมาก ยอดเงินที่จะขอกู้จาก พอช.ก็จะลดน้อยลง (พอช.กำหนดให้ครัวเรือนและชุมชนที่จะขอใช้สินเชืต้องมียอดเงินออมรวมไม่ต่ำกว่า 5 % ของยอดเงินกู้) หลังจากนั้นจึงจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เคหสถาน เพื่อให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล และบริหารโครงการ 4.จัดการเรื่องที่ดิน โดยการรังวัดที่ดิน ร่วมกันออกแบบผังชุมชน ออกแบบบ้าน โดยมีสถาปนิกและเจ้าหน้าที่ของ พอช.เป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้ได้แบบบ้านและผังชุมชนที่ตรงกับความต้องการของชุมชน	 9.พัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อก่อสร้างบ้านเสร็จแล้ว ชุมชนจะร่วมกับ พอช.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เรื่องอาชีพ มีการวางแผนการจัดลานนัด ตลาดน้ำ ชุมชน เรือโดยสารในคลอง ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ, พัฒนาสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ ปลูกผักสวนครัว การคัดแยกขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน กำบปล่อยลของคลอง จัดกิจกรรมเด็กและเยาวชน พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งหมดนี้คือการบวนการสร้างบ้านมั่นคงริมคลอง “เป็นบ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน” เพราะชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันบริหารโครงการและพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ร่วมให้การสนับสนุน ทำให้ชาวชุมชนริมคลองและลูกหลานมีบ้านใหม่ที่มีมั่นคง สวยงาม มีสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีอนาคตที่สดใส...
---	---

คลองลาดพร้าวและคลองบางซื่อ รวมทั้งหมด 50 ชุมชน จำนวน 7,069 ครัวเรือน ขณะนี้ พอช.สนับสนุนการก่อสร้างแล้ว 32 ชุมชน สร้างบ้านเสร็จแล้ว จำนวน 2,068 ครัวเรือน ดำเนินการใน 8 เขต ริมคลองฯ คือ วังทองหลาง ห้วยขวาง ลาดพร้าว จตุจักร บางเขน หลักสี่ ดอนเมือง และสายไหม

สช.ร่วมสานพลังพัฒนาคลองเปรมฯ

นอกจากกรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมชลประทาน และสถาบันพัฒนาอสังกรชุมชนฯ จะเป็นหน่วยงานหลักในการฟื้นฟูคลองเปรมประชากรทั้งระบบแล้ว สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนริมคลองเปรมฯ โดยจะใช้ **‘ธรรมนูญสุขภาพชุมชน’** เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหา การกำหนดใจตนเอง และร่วมเป็นผู้แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

นพ.พลเดช ปิ่นประทีป เลขาธิการคณะกรรมาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า สช. จะนำธรรมนูญสุขภาพชุมชนมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาตามนโยบายของรัฐบาล โครงการ **‘ธรรมนูญสุขภาพคนคลองเปรม : คลองสะอาด ชุมชนน่าอยู่’** จึงเกิดขึ้นมา โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ 1.สานพลังประชามคนคลองเปรมฯ ร่วมกันฟื้นฟูพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศนอย่างยั่งยืน เพื่อดูแลสุขภาพความเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงรัชกาลที่ 10

2.สร้างเจตนารมณ์ร่วมของประชามคนคลองเปรมฯ 13 เครือข่าย โดยกระบวนการขับเคลื่อนธรรมนูญชุมชนคนคลองเปรมฯ ว่าด้วยคลองสะอาด ชุมชนน่าอยู่

“และ 3. เนื่องจากการขุดคลองเปรมฯ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการปักหมุดหมายริมคลองเปรมฯ จากคลองผดุงกรุงเกษมถึงพระนครศรีอยุธยา เพื่อเออกระะทางทุกๆ 100 เล่น หรือ 4 กิโลเมตร รวม 13 หลัก แต่ปัจจุบันหลักหมุดทั้งหมดได้หายไป เหลือเพียงแต่ชื่อ เช่น หลักสี่หลักหก ดังนั้น สช.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันค้นหาจุดที่ตั้งดั้งเดิม และสร้างสรรค์หลักหมุดหมายขึ้นมาใหม่ จนครบทั้ง 13 หลัก เพื่อฟื้นฟูประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สร้างจุดท่องเที่ยวชุมชนเชิงประวัติศาสตร์และภูมิเือนต่อไป” นพ.พลเดชกล่าว
นี่คือการรวมพลังของหลายหน่วยงานและชาวชุมชนคนริมคลองเปรมประชากรตลอดทั้งสายคลอง เพื่อร่วมกันฟื้นฟูคลองสายประวัติศาสตร์ให้กลับมาสะอาด สวยสดใส ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น รวมทั้งสร้างโครงข่ายคมนาคม รถ-ราง-เรือ เพื่อเป็นเส้นทางเชื่อมต่อและเป็นทางเลือกในการเดินทาง-ท่องเที่ยว

สมดังกับพระราชหฤทัยของล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 ที่มิบันทึกว่า “ขอให้ราษฎรได้ความเป็นไย ราษฎรชายหญิง ทั้งคฤหัสถ์ พรบชาติ ลูกคาวนิย และต่างภาษา ค้าขายขึ้นล่องคลองนี้โดยสะดวกทุกท่าน”

จัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุญาตก่อสร้างบ้านจากกรมธนารักษ์และสำนักงานเขต

7.ทำนิติกรรมสัญญา และเบิกจ่ายงบประมาณ เมื่อ พอช.อนุมัติโครงการแล้ว ชุมชนจะต้องส่งตัวแทนในนามของสหกรณ์เคหสถานที่จะจดทะเบียนเอาไว้แล้ว มาทำนิติกรรมสัญญาเพื่อเบิกจ่ายงบประมาณก่อสร้างบ้านและชุมชนใหม่

8.กระบวนการก่อสร้างบ้าน เมื่อได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก พอช.แล้ว ชุมชนจะมีการคัดเลือกผู้รับเหมาเพื่อก่อสร้างบ้าน และแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น จัดทำบัญชีตรวจสอบการเงิน ตรวจสอบวัสดุ และตรวจสอบการดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ

9.พัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อก่อสร้างบ้านเสร็จแล้ว ชุมชนจะร่วมกับ พอช.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เรื่องอาชีพ มีการวางแผนการจัดลานนัด ตลาดน้ำ ชุมชน เรือโดยสารในคลอง ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ, พัฒนาสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ ปลูกผักสวนครัว การคัดแยกขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน กำบปล่อยลของคลอง จัดกิจกรรมเด็กและเยาวชน พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ
ทั้งหมดนี้คือการกระบวนการสร้างบ้านมั่นคงริมคลอง “เป็นบ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน” เพราะชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันบริหารโครงการและพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ร่วมให้การสนับสนุน ทำให้ชาวชุมชนริมคลองและลูกหลานมีบ้านใหม่ที่มีมั่นคง สวยงาม มีสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีอนาคตที่สดใส...!